

A Monster Calls: Perheenjäsenen sairastuminen

Vanhemman vakava sairastuminen

Lapsen ja nuoren ymmärrystä ei pidä väheksyä ja jättää kertomatta hänelle vanhemman sairaudesta, on se sitten psyykinen tai fyysinen. Lapselle tulee kertoa rehellisesti ja hänen kehitystasoaan vastaavalla tavalla sairaudesta ja sen seurauksista. Useimmiten vanhempi itse tietää, mitä voi lapselleen kertoa. Lapsen huolta tulisi yrittää keventää kertomalla, että vanhempi saa sairauteensa apua, kuten lääkitystä. Lapsi ja nuori tarvitsevat myös tiedon ja aidon kokemuksen siitä, että heistä pidetään huolta sairaudenkin aikana.

Jos kyseessä on pitkäaikainen, parantumaton fyysinen sairaus, kuoleman pelkoa ei kannata laskea varjostamaan lapsen elämää. Todellisuudessa kukaan ei varmasti tiedä sairauden tulevista käännteistä.

Vakavaa, ennusteeltaan huonoa sairautta potevan vanhemman lapselle tulee kertoa varhain, että toipuminen ei ole varmaa. Vaikka kaikki toivovat viimeiseen asti, lapsen tuskaa ei pidä lievittää väärillä kuvitelmillä. Jos vanhempi todennäköisesti kuolee lähiaikoina, se on syytä kertoa. Tieto synnyttää monia kysymyksiä ja niiden käsittely on tärkeä osa valmistautumisessa vanhemmasta luopumiseen. Kun lapsi tietää totuuden, hänellä on mahdollisuus vielä tehdä tai sanoa jotain tärkeää läheiselleen. Tämä on tärkeää tehdä vielä silloin, kun kuolevakin pystyy hyvästelemään.

Lähde: MLL Nuortennetti

Syöpä perheessä

Syöpä on hankala sana. Aikuisten mielissä sana on täynnä negatiivisia latauksia ja sitä saatetaan vältellä. Lasten mielessä sana on joko vaikutteista puhdas, tai siihen liittyy pelottavia asioita. Siksi syövästä on puhuttava sen oikealla nimellä. Muuten syöpä paisuu lapsen mielessä suuremmaksi ja pelottavammaksi kuin mitä se todellisuudessa on.

Moni isä ja äiti pelkää kertoa lapselle sairaudesta, koska pelkää tiedon satuttavan lasta. Tällainen suojelu ruokkii epävarmuutta, pelkoa, mielikuvitusta, epäluottamusta ja syyllisyyttä. Pieninkin lapsi aistii sen, jos kotona on jotain vialla. Hän kuulee kyllä aikuisten puheet, vaikka ei itse sanoisi mitään. Hän ihmettelee, miksei hänelle kerrota, ja täyttää useimmiten mielikuvituksensa tyhjät aukot pelolla. Hän saattaa päätellä olevansa syyllinen siihen, että äiti itkee ja isä on kipeä. Perheen todellisuuden ulkopuolelle suljettu lapsi joutuu kokemaan yksin hylkäämisen ja eristäytymisen tunteet.

Lapselle voi kertoa vanhemman sairastumisesta jo varhaisessa vaiheessa iän ja kehitystason mukaan. Tällöin hän pääsee sopeutumaan tilanteeseen vähitellen. Jos lapsi kysyy kysymyksiä, joihin et tiedä vastausta, kerro se. Lapsi hyväksyy sen.

Lapsi käy läpi samat tunteet ja vaiheet kuin sairastunutkin: epäuskon, vihan, toivon ja hyväksymisen. Lapsen reaktiot vaihtelevat: hän voi kieltää koko syövän, suuttua, vihastua, taantua pikkulapseksi tai käyttäytyä "kuin ei mitään". Rakkauden ja aikuisten tuen avulla lapset selviytyvät ensijärkytyksestä. Sitä paitsi, lapset ovat kestävämpiä kuin usein luulemme. Lapsi voi opettaa meidät nauramaan ja katsomaan elämää eri näkökulmasta. Lapset ovat hyviä lohduttajia ja tietämättään antavat voimia tilanteessa, jolloin aikuisen keinot on jo käytetty. Syövästä kannattaa kertoa myös, että se ei tartu, eikä sen ilmaantuminen ole

kenenkään syy. Jos vanhempi joutuu viettämään sairaalassa pitkiä aikoja, lapselle kannattaa näyttää sairaala ja hoitokalusto. Pelottavan näköiset vempaimet eivät välttämättä ole vaarallisia, eivätkä satuta potilasta.

Syöpä on rankka pala koko perheelle, mutta jos vanhemmat suhtautuvat asiaan mahdollisimman avoimesti ja hötkyilemättä, se säteilee tiettyä turvallisuutta myös lapsille. Asioiden jakaminen perheessä lujittaa sisäisiä suhteita, joka sinänsä on tärkeä voimavara. Lapsi näkee, miten vaikeat asiat kevenevät, kun niistä puhutaan, hän oppii myötätuntoa ja selviytymistaitoja myöhempää elämäänsä varten.

Lähde: Suomen Syöpäpotilaat ry / Nuoren perheen selviytymisopas